

dit onderwerp verschenen. Dit getuigt van grote werkkraft en taai geduld.

Pater Schmitz, 8 jaren zijt Ge zelf hoofd-redacteur geweest van ons Maandblad. Aanvaard van datzelfde Maandblad de dank voor alles, wat Gij ervoor gedaan hebt.

VERSLAGEN VAN DE MAANDVERGADERINGEN

Te Maastricht, op Woensdag 6 Juli.

Aanwezig waren de dames Muskens, Kooyman, de Kleermaeker en Berendschot, benevens de heren van Rummelen, Kofman, Bels, Dijkstra, Onstenk, Maessen, Rijk, van de Ven, Brans, Nijst, van Sonderen, van Nieuwenhoven, van Summeren, Crijns, Geytenbeek, Br. Maurentius, Schoenmakers, Leysen, Otten, Wijsen, Stevens, Br. Agatho, Wassenberg, Kossen, van Noorden, Camps, Beaulen, Bergholz, Nulens, Janssen, Kruytzer en Grégoire.

Na de opening van de vergadering door de heer van Rummelen, laat de conservator Dr. Kruytzer, een exemplaar zien van de kleine hoefijzerneus, *Rhinolophus hipposideros hipposideros* (Bechstein), die op 23 Juli j.l. dood werd aangetroffen in de De Wevertuin aan de voorkant van ons Museum. In „De zoogdieren van Nederland” (Ysseling en Scheygrond, 1943) Deel I pag. 220 staat vermeld, dat van het zomerverblijf van deze vleermuis niets bekend is. Door van Bemmelen werden in Juli 1863 twee exemplaren gevangen in een kasteel bij Wijk bij Duurstede en een derde exemplaar gezien bij Darthuizen (U.). Dat is alles, wat er volgens bovengenoemde auteurs voor Nederland bekend is. Spr. had zich daarom de vorige week tot Rector Cremers gewend om nadere inlichtingen en de Rector wist hem te vertellen, dat deze vleermuizen ongeveer 40 jaar geleden gedurende de zomer zeer talrijk waren in de toren van de kerk van Rolduc. Ter aanvulling van deze mededeling kon de heer van Nieuwenhoven ons nog vertellen, dat hij dezelfde vleermuizen enkele jaren geleden opgejaagd had uit een vluchtgrotje bij de Gronsenput in de nabijheid van de Keutenberg bij Schin op Geul.

Verder had de conservator nog een mooie aanwinst voor de bibliotheek van het museum, n.l. de volledige uitgave van „Journal d'Horticulture pratique de la Belgique”, een geschenk van de bibliotheek van het Bisschoppelijk College te Roermond. Dit journaal is voor het eerst

verschenen in 1857 te Brussel onder redactie van Calcotti, directeur van de hortus te Brussel en in 1862 voortgezet door Ed. Morren onder de titel „La Belgique horticole, journal des jardins”. In 1874 verscheen het laatste deel. Het geheel is prachtig geïllustreerd met talrijke gekleurde platen. De voorzitter bracht hartelijk dank aan de Directeur en bibliothecaris van het Bisschoppelijk College voor dit waardevol geschenk.

De heer Onstenk laat enige libellenlarven zien en vertelt ons het een en ander over het kweken.

„Eind Februari van dit jaar ving ik een vijftal libellen-larven in de omgeving van Limmel. Deze dieren werden door mij in een klein aquarium verzorgd. Als voedsel kregen ze *Tubifex* en kleine stukjes rauw vlees. Eind Juni trachten de dieren, welke zich voordien zeer goed aan het aquariumleven hadden aangepast, het water te verlaten. Ik heb toen de dekruit van het aquarium weggenomen en enkele takken, welke ver boven de oppervlakte van het water uitstaken, in het aquarium gezet. Reeds de volgende morgen bleek, dat de dieren van deze gelegenheid gebruik gemaakt hadden en tegen de takken waren opgeklimmen. Na op de bekende manier de larvehuid te hebben verlaten, hingen de volwassen dieren nog circa 24 uur onbeweeglijk aan de planten, blijkbaar om zich te laten drogen, eerst daarna maakten zij gebruik van hun vleugels. De soort bleek bij determinatie *Aeschna cyanea* te zijn. Het viel mij op, dat aan de rand van de prothorax van de larvenhuidjes zich bosjes lange witte draden bevonden. Ik veronderstelde, dat ik met de tracheeën van de larve te doen had”.

Dit laatste werd ook bevestigd door Drs. v. Nieuwenhoven, die liet zien, dat de tracheeën nog met stigmata in verbinding stonden.

De heren Bels en Wassenberg hebben op Zondag 19 Juni deelgenomen aan de excursie naar het Kasteel Bockrijk in België op uitnodiging van de Wetenschappelijke Vereniging van Limburg te Hasselt, en brengen thans een kort verslag uit. Eerst vertelt ons de heer Bels iets van zijn bevindingen.

„De heer Moons haalde ons af aan 't station Hasselt en bracht ons per tram naar Bockrijk. Het buitengoed staat temidden van mooie grote bomen; in het bos vonden we volop rode en blauwe bosbessen. Bij het landgoed ontmoetten

wij de andere deelnemers. De vennen „het lange water” waren prachtig en maakten heel veel indruk, omdat ik zo iets nog nooit in Limburg gezien had. De flora bracht mij in gedachten terug naar de vennen van Oisterwijk of bij Denekamp, naar vochtige duinpannen, naar moerasjes, zoals achter het Muiderslot, naar de Oosteinderpoel en naar het Naardermeer.

Voor de vele planten wijs ik naar het artikel van de heer Grégoire, Natuurhistorisch Maandblad Jrg. 36 No. 9—10, 1947. Enkele aanvullingen slechts. We vonden, behalve de in dat artikel gevonden planten, ook nog *Orchis incarnata*, *Osmunda regalis*, *Menyanthes trifoliata*, *Comarum palustre*, *Vaccinium Oxycoccus*, *Scutellaria galericulata*, *Iris pseudacorus*, *Nymphaea alba*, *Cuscuta epithymum*, *Illecebrum verticillatum*, *Lycopus europaeus*, *Sparanium simplex* en *Subularia aquatica* (ook voor België zeer zeldzaam).

Broeder Robrecht uit Winterslag toonde ons bij één der plassen de nesten en de sporen van de vele bisamratten, die daar voorkomen en vertelde ons ook nog het een en ander over de „vennen”, die, als ik goed begrepen heb, oorspronkelijk karpervijvers waren, die door de kloosterlingen aldaar gegraven waren, met het doel, vis te hebben gedurende de vastentijd; later raakten ze in vervallen toestand.”

De heer Wassenberg zag of hoorde de volgende vogels op het domein: de boomkruiper, pimpelmees, zwartkopmees, kneu, boekvink, geelgors, tijtjaf, spotvogel, zwartkopgrasmus, braamsluiper, winterkoninkje, vlaamse gaai, grote bonte specht, groene specht, goudhaantje, fitis, fluit, boompieper, wielewaal, zanglijster, en in het vennengebied de roodborsttapuit, gele kwikstaart, witte kwikstaart, kieviet, wulp, kokmeeuw, witgesterde blauwborstje, grote karakiet, rietgors, zwarte ruiter (?).

De hop komt ook voor op Bockrijk, maar werd die dag niet waargenomen. In verband met deze laatste opmerking zegt Broeder Agatho, dat hij op 13 Mei j.l. de hop gezien heeft bij Lanaeken (B.). Volgens een der laatste afleveringen van Le Gerfaut heeft de hop op Belgisch gebied, in de nabijheid van onze grens, verschillende broedplaatsen.

Dan krijgen we iets nieuws voor onze flora. Br. Maurentius heeft verleden jaar (Juli 1948) op zijn speurtochten rondom Maastricht op de Louwberg gevonden *Mercurialis annua* L. var.

capillacea Guépin. Deze variëteit van het bingelkruid is nieuw voor Nederland. Het gedroogde exemplaar is een welkome aanwinst voor ons museum-herbarium.

De heer Grégoire deelt ons mede, dat hij op excursie met de heren Poot en Janssen langs de spoorbaan Voerendaal-Klimmen, de volgende planten heeft gevonden:

Galeopsis ladanum angustifolia, de smalbladige raai, die buiten Zuid-Limburg zeer zelden wordt aangetroffen; *Lathyrus hirsutus* L., de ruige lathyrus, en *Tunica prolifera* Scop., de mantelanjelier, welke beide laatste ook zeldzaam zijn. Verder had hij in zijn tuin gevonden een fasciatie van een bloemstengel met viervoudige bloem, *Helenium Hoopesii* Gray, een gele composiet, die als sierplant bij ons uit Noord-Amerika is ingevoerd. Dr. Dijkstra herinnert er aan, dat hij een jaar of vier geleden *Galeopsis* en *Tunica* eveneens gevonden heeft op het stationsemplacement van Voerendaal en bij het station van Schin op Geul vond hij ook de mantelanjelier.

De heer Nijst vraagt naar een afdoend middel tegen de slakkenplaag. Hij zegt maar een leek te zijn op het gebied van slakken, en weet alleen dat men vroeger de zwarte kelderslak met suiker bestrooide, en deze besuikerde, stroperig geworden slakken aan de kinderen gaf tegen kinkhoest, wat één der aanwezigen de opmerking ontlokt, dat men zulks in het Maas-tricht een „sjlekkiesjrüpke” noemde.

Broeder Maurentius antwoordt op de vraag van de heer Nijst, dat metaldehyde zeer afdoende is. De heer Rijk kan dit bevestigen, maar zegt, dat het bij de drogist alleen in blokjes te krijgen is. Men doet het best de blokjes fijn te wrijven en ze met vochtige zemelen te vermengen. Vijf minuten na het eten ervan zijn de slakken morsdood!

Een practisch middel is, volgens de heer van Nieuwenhoven, een schotel met bier. De slakken komen erop af en men kan de lijkjes er de volgende dag zo maar uit vissen. De heer Geytenbeek zegt, dat men in het najaar, als de groenten weg zijn, het onkruid moet verzamelen, men krijgt zodoende de slakken makkelijk te pakken.

Op een vraag van Pater van Summeren, of de vollersaarde, waarvan sprake was in het laatste Maandblad, een apart soort klei is, antwoordt de voorzitter als volgt:

In de natuur komen verschillende grondsoorten voor, die men onder de verzamelnaam „klei” samenvat. Klei heeft echter niet steeds dezelfde eigenschappen. Dit volgt al direct uit de algemeen bekende gezegden als vette klei, magere klei, halfvette klei, zware klei, lichte klei, enz. Minder bekend is het feit, dat kleiën voor een deel uit verschillende mineralen zijn opgebouwd. Naar de mineralogische samenstelling onderscheidt men: kaoliniet, benthoniet, montmorilloniet, kalloysiet, e.a. Niet al deze kleisoorten kunnen voor dezelfde doeleinden aangewend worden. En nu komt voor „vollersaarde” alleen een kleisoort in aanmerking, die voor een groot percentage uit montmorilloniet is opgebouwd. Het kleimateriaal montmorilloniet bezit, door een zeer ingewikkeld kristalroosterstelsel, de eigenschap, om vetstoffen op te nemen. In de textielindustrie maakt men van deze eigenschap gebruik om de gewezen wollen stoffen van nog in het weefsel aanwezige vetstoffen te ontdoen. De gewezen stof wordt daartoe in een kleibad ondergedompeld. Bij dit proces worden de nog aanwezige vetten uit de weefstof verwijderd, terwijl tegelijkertijd de mazen in het weefsel dichter worden. De klei wordt daarna weer uitgewassen en de thans gladde stof wordt dan weer door kaarden ruw of harig gemaakt.

Staring vermeldt reeds in „De bodem van Nederland”, dat bij Epen een klei gegraven werd, die als vollersaarde gebruikt werd. Tot heden zijn wij er echter niet in geslaagd om daar een kleisoort te vinden, die aan de huidige eisen voldoet. Mogelijk heeft men toentertijd met een product van minder kwaliteit genoegen genomen bij gebrek aan iets beters.

De heer Geytenbeek deelt ons mede, welke orchideeën er voorkomen op de St. Pietersberg. Het zijn de volgende:

Orchis militaris, soldaatje; *Orchis mascula*, mannetjesorchis; *Orchis maculata*, gevlekte orchis; *Platanthera chlorantha*, bergnachtorchis; *Epipactis atropurpurea*, bruinrode wespenorchis; *Epipactis latifolia*, breedbladige wespenorchis; *Listera ovata*, keverorchis; *Ophrys muscifera*, vliegenorchis; *Cephalanthera alba*, bleek bosvogeltje (waarschijnlijk); *Neottia nidus-avis*, vogelnestje. Hiervan groeien de *Epipactis atropurpurea* en de *Ophrys muscifera* in het concessiegebied van de E.N.C.I.; deze soorten zijn inmiddels met de nodige zorg verplant, de overige orchideeën groeien allen in verschil-

lende aantallen buiten het concessiegebied.

Daarna deelt de heer Bels ons mede, dat hij op de excursie van de Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging op 29 Mei j.l. de volgende orchideeën gevonden heeft op de Belgische St. Pietersberg aan de overzijde van het Albertkanaal:

Orchis simia Lam., de apenorchis; *Aceras anthropophora*, de poppenorchis; *Aceras anthropophora* × *Orchis purpureus* (O. fuscus Jacq.) en *Ophrys apifera* Huds., de bijenorchis.

Op diezelfde excursie werden aldaar nog een paar merkwaardige paddenstoelen gevonden: *Geastrum mammosum*, die in Nederland slechts sporadisch in de duinstreek voorkomt, benevens *Tulostoma brumala*, een meer gewone duinenpaddenstoel.

De heer van Noorden heeft achter Leenhof bij Heerlen gevonden *Potentilla acutifolia*. Dr. Dijkstra zegt hierop, dat Dr. De Wever deze plant voor dezelfde vindplaats vermeldt in ons Jaarboek 1915. Dr. De Wever vreesde toen, dat ze tengevolge van het leggen van een dubbel spoor in de loop van dat jaar wel zou verdwijnen. De plant heeft zich echter gehandhaafd.

Op het eind van de vergadering wil de heer Nijst de scheidende secretaris van het Natuurhistorisch Genootschap, de heer Kofman heel bijzonder dankzeggen voor wat hij gedaan heeft voor het behoud van de St. Pietersberg. Spr. begrijpt in deze niet de houding van onze afgevaardigden. Het Bestuur van het Genootschap heeft gestreden voor het behoud van het natuurmonument en de heer Nijst vraagt de aanwezigen om de actie van het Bestuur te ondersteunen door een applaus, aan welk verzoek gaarne werd voldaan.

Daarna neemt de voorzitter, de heer van Rummelen, het woord, om namens het Genootschap de vertrekkende secretaris hartelijk dank te zeggen, voor alles wat hij voor het Genootschap gedaan heeft.

„Van het begin van uw verblijf in Maastricht”, aldus de voorzitter, „zijt gij een volwaardig lid geweest van het Genootschap en in de laatste jaren hebt gij U als secretaris ten volle kunnen ontplooiën. Gij zult nog wel eens heimwee krijgen, maar wij zijn er zeker van dat gij vaak hier zult terugkomen. Wij bieden U en Mevrouw onze beste wensen bij het vertrek naar Uw nieuwe werkkring en woonplaats.”

De heer **Kofman** dankt in zijn afscheidswor-
den op de eerste plaats de heren Nijst en van
Rummelen voor de vriendelijke woorden tot
hem gericht. Op 1 Jan. 1940 is spr. tijdens de
mobilisatie naar Maastricht gekomen op verzoek
van de directeur van de Gemeente H.B.S. Het
was slechts tijdelijk bedoeld, maar intussen is
het al 10 jaar geworden. „Onmiddellijk had ik”,
aldus de heer Kofman, „contact met het Na-
tuurhistorisch Genootschap, want een maand na
mijn komst, op 2 Febr. 1940 woonde ik de eerste
maandvergadering van het Genootschap bij.
Veel vriendschap heb ik van U allen onder-
vonden, en mijn vrouw en ik zijn U daarvoor
van ganser harte dankbaar. Streek en stad heb-
ben mijn hart gestolen. Hoog waren mijn ver-
wachtingen en ik ben er niet in teleurgesteld en
toch ga ik vertrekken. Ik meen, dat een leraar,
wil hij fit blijven, eens van standplaats en werk-
kring moet veranderen. Maar ik ga met bloe-
dend hart, want er is maar één Maastricht en
één Zuid-Limburg”. Een hartelijk applaus doet
de secretaris uitgeleide.

Daarna sluit de voorzitter om half acht de
vergadering.

Te Heerlen, op Woensdag 13 Juli.

Aanwezig de dames Janssen, Zopp en Bour
en de heren van Rummelen, Terhal, Dijkstra,
van Loo, Bruna, Mientjes, Vijgen, Adams, Fel-
der, Collin, van der Kruk, Broeder Arnoud en
Br. Nemesius.

Na de opening laat Broeder Arnoud vervel-
lingen zien van Aeschna- of glazenmakerlarven,
benevens een aantal poppen van de wilgenhout-
rups met het zaagsel, waarin deze rusten. Naar
aanleiding hiervan rijst de vraag, hoe deze rups
die nogal eens schade aan populierenhout aan-
richt, kan worden bestreden. Niemand der aan-
wezigen weet deze te beantwoorden; verder
vond spr. onlangs een dode hamster bij Imsten-
rade.

Dr. Dijkstra laat een mantelanjelier zien
(*Tunica prolifera*), gevonden bij het station
Schin-op-Geul, en gele wikke (*Vicia lutea*) van
bij Terlinden; tevens een jonge vleermuis, dood
gevonden in het Geologisch Bureau. Hij vertelt
verder over hommelnesten, op de excursie naar
Gulpen gevonden, die waren opengewoeld,
waarschijnlijk door een vos.

Dr. Bruna wijst op het heuglijke feit, dat nu
in de Mijnstreek acht controleurs Vogelwet

1936 zijn aangesteld. Hij laat ook enkele klap-
perstenen zien, gevonden in een grintgroeve in
het door correctie verworven gebied bij Minder-
gangelt. De heer van Rummelen vertelt nog
over het ontstaan dezer stenen uit ijzerhouden-
de leem, die indroogt en omkrult om een kern
heen. Geheel helder is dit echter nog niet. —
Bruna geeft verder een beschrijving van het dal
van de Rode Beek tussen Mindergangelt en
Süsterseel, dat nu toegankelijk is geworden.
Men vindt er o.a. moerasbos, laagveenmoeras
met daarbij passende flora en ook een strook
hoogveen in vorming, waar veel gagel groeit.
Het is een weinig bezocht en nog wild gebied,
waar het landschap ook prachtig is. — Er wordt
besloten hierheen een excursie te houden.

Dr. Terhal wijst op een microscopisch prepa-
raat van diatomeeëschalen uit het hangveen
op de Brunsummer Heide, door hem hier ter be-
zichtiging opgesteld. In verband hiermee wordt
er op gewezen, dat dit mooie plekje, met het
prachtige profiel van de Feldebiss-storing, zeer
druk wordt bezocht en dat hier nogal eens scha-
de wordt aangericht. Een verzoek aan de ge-
meente Brunssum dit te omheinen bleef tot nu
toe zonder gevolg.

De heer van Rummelen houdt vervolgens een
improvisatie over grondwaterverhoudingen (de
gegevens hiervan worden t.z.t. gepubliceerd).

Het weer stagneren van de watervoorziening
wijst er op, dat de voorraden drinkwater in de
bodem beperkt zijn. Het is dus van groot be-
lang dat men hiervan een duidelijk overzicht
heeft. Zeker is dat de hoeveelheid grondwater
afneemt door aanleg van verharde wegen en
bebouwing. Al het water wat hierop valt dringt
niet in de bodem, maar vloeit weg zonder ver-
der nuttig te worden.

De insijpeling op agrarische bodem bedraagt
ongeveer een vijfde van de totale neerslag, en
deze vult de voorraad drinkwater aan. Natuur-
lijk is er verschil in de ondergrondse spiegel
door natte en droge jaren. Het grootste verschil
vond men in Kunrader Krijt bij Ubachsberg,
t.w. ruim 14 meter. In het algemeen blijkt dat
de spiegel langzaam maar zeker daalt.

Verder bestaat verschil van mening over de
vraag, hoe de situatie van het grondwater is
ten opzichte van het aardoppervlak. Nog in
1942 bestond de mening dat men het grondwa-
terreservoir als een éénheid moest opvatten,
waarbij het bovendeck de algemene contouren

van het landschap in verzwakte vorm volgde. Men had hierbij echter de talrijke storingslijnen juist in dit gebied over het hoofd gezien. Hierdoor wordt de bodem verdeeld in een aantal strookvormige schollen, die verlopen van Zuid-oost naar Noordwest, en die telkens een andere structuur vertonen. Het spreekt vanzelf dat deze structuur grote invloed heeft op de grondwaterbeweging.

Sommige kalklagen en kleilagen laten geen water door. Zand, grind en gekloofde kalk zijn wel doorlatend. Dan is daar het verschil in waterbergend vermogen, dat bijv. in Maastrichts Krijt groter is dan in Kunrader. Men haalt het water voor een groot deel uit Maastr. Krijt en uit terrasgrind; en ook op enkele plaatsen uit Kunrader Krijt.

De boven genoemde stroken bevatten verschillende watervlakken boven elkaar in lagen van verschillende ouderdom. Bij het winnen van water kan men vaak door dieper te boren nieuwe voorraden vinden. Als men echter te diep komt, wordt het water onaangenaam warm. Er bestaan dus geweldige problemen, mede in verband met de toename der bevolking en de stijging van het waterverbruik per hoofd!

De Mijnen — aldus antwoordt spr. tenslotte op een vraag — hebben geen invloed op de watervoorraad, omdat deze diep water oppompen, dat uit de Ardennen komt of zelfs soms nog van fossiele oorsprong is. Hierna worden nog enige kaarten en grafieken bezichtigd in verband met het onderwerp.

DE HELLING TUSSEN GEULLE EN BUNDE. EEN ONZER, GEOLOGISCH EN BIOLOGISCH, INTERESSANTSTE GEBIEDEN.

Een terrein, dat bij uitstek geschikt is voor het houden van een excursie, is het terrein gelegen aan het voetpad tussen Bunde en Geulle, ten Oosten van de spoorlijn Maastricht—Sittard. Reeds vele malen werd dit gebied hiertoe uitgekozen. Daar vele deelnemers het zeker op prijs zullen stellen thuis het een en ander nog eens rustig na te lezen, immers aan een groot gezelschap is het weleens moeilijk een nauwkeurige uitleg te geven, willen wij hier wat uitvoeriger op die tocht terugkomen.

Geologie.

Bij het bekijken van het kaartje no. 1 valt direct op, dat de loop van de Maas gewijzigd

is. Vroeger stroomde de Maas vanaf Itteren in Noordelijke richting naar Groot Meers. De Geul stroomde toen nog langs Geulle (vandaar de naam) en kwam pas ten Westen van Elsloo in de Maas. Tengevolge van een geweldige overstroming, men is het er niet over eens wanneer dit gebeurde, brak de Maas door zijn Oostelijke oever en stortte zich in de Geul, welker bedding te eng was voor een dergelijke hoeveelheid water. Ten gevolge hiervan werden kerk, kasteel en vele huizen van Elsloo verwoest. In de droge zomer van 1947 werden bij de zeer lage waterstand van de Maas, zware muurresten van het kasteel midden in de rivier zichtbaar (zie Bodem- en landschapsvorming, artikel van Dr Thiadens in „Kent U Geulle?“)

Behalve deze betrekkelijk kleine verandering in haar loop in historische tijd, heeft de Maas veel vroeger dikwijls haar bedding veranderd. Dit weten wij door de bestudering van de afbraakproducten, welke de Maas afzette of sedimenteerde. Deze zijn van dezelfde aard als de gesteenten, welke voorkomen in de Ardennen of in Frankrijk in dat gebied, waar de Maas doorheen stroomt en verschillen van die sedimenten, welke de Rijn deponeerde. Door middel van deze sedimenten weten wij dat de Maas iets Oostelijker gestroomd heeft dan het plaatsje Höngen in Duitsland. In de loop van de tijd veranderde de rivier steeds, waarbij allerlei kronkels en meanders ontstonden. In een bepaalde periode werd een brede laag gesedimenteerd. Ook tijdens deze periode veranderde de Maasloop voortdurend. Hierdoor is het te verklaren, dat de strook grind, welke zij afzette, veel breder is dan de rivier ooit geweest is. Na deze sedimentatie periode volgde een tijd waarin weinig gesedimenteerd werd en waarin de rivier zich diep in haar eigen bedding insneed en zelfs een deel van haar eigen sedimentatie producten weer afvoerde. Daarna volgde weer een sedimentatie periode. Zo ontstonden een aantal terrassen, waarvan de jongst gevormde lager kwamen te liggen dan die, welke eerder ontstaan waren. Eén van die terrassen is op het profiel tussen Bunde en Geulle aangegeven. Hoewel deze Maasterrassen later door een laag lössöiden bedekt werden, waardoor hun ligging gemaskeerd werd, zijn ze hier en daar in het landschap nogal duidelijk waarneembaar. Men fietse bijv. maar van de Cauberg naar Maastricht of nog beter in de omgekeerde richting,